

České lesy za pár korun: Vyváží se nezpracované dřevo, země tím přichází o miliardy

2. 9. 2016 / archiv.ihned.cz

Nikdo jiný v Evropské unii není takovou dřevařskou velmocí jako Česko. Každý rok vyvezou lesní společnosti z tuzemska surové dříví za více než 11 miliard korun. Export by však mohl být mnohem efektivnější.

"Přidaná hodnota, která u prvotního pořezu není velká, končí u našich sousedů, což není z pohledu ekonoma dobře," říká Zdeněk Musil, výkonný ředitel Asociace lesnických a dřevozpracujících podniků. Zahraniční firmy surovinu následně zpracují do hotových výrobků.

Česká ekonomika tak podle odhadů průzkumné agentury Apicon Consulting každoročně přichází přibližně o 34 miliard korun. "Toto vyčíslení je určité zjednodušení, ale ukazuje na možný potenciál," vysvětluje výkonný ředitel Apiconu Robert Babuka.

V Česku se každoročně vytěží mezi 15 až 17 milionů kubíků dřeva. Přibližně třetina míří do zahraničí v nezpracovaném stavu a téměř vše končí na trzích Evropské unie. Hlad po českém dřevu je zejména v Rakousku a Německu. "Zájem se zdá být neukojitelný a slabá koruna nabádá obchodníky i vlastníky k exportu stále většího objemu dřeva," uvádí ředitel Lesního družstva obcí Přibyslav Jiří Svoboda.

Podle něj kapacita rakouských pil významně převyšuje těžební možnosti tamních lesů. Navíc je pro okolní země lákavá i cena tuzemského dřeva. Na ní se podílí i rozdílná vlastnická struktura lesů v České republice.

Ztráta přidané hodnoty

Zatímco na Západě jsou lesy soukromým majetkem, v Česku přibližně polovina připadá na státní podnik Lesy ČR. Zbytek se dělí mezi soukromníky, církve, obce a lesní družstva.

"Pokud vlastníci například v Rakousku nejsou spokojeni s cenou dříví, pak omezují těžby a vytvářejí tlak na odběratele. Ti se snaží sehnat dříví jinde, a to zejména v sousedních zemích," popisuje Svoboda jednu z příčin, proč je o české dřevo v zahraničí takový zájem. Dalším důvodem je fakt, že jiné země mají daleko vyšší spotřebu dřeva. Například v USA a Japonsku je to o 150 procent více než v Česku. V okolních zemích se dřeva pětinasobně více používá ve stavebnictví.

Dřevo z českých lesů zpracovávají také domácí nábytkářské firmy. Ty podle šéfa Asociace českých nábytkářů Tomáše Lukeše dokazují, že je zde možné surovinu zpracovat a následně dobře v cizině prodat. "Export nábytku z Česka je na vyšší úrovni, než tomu bylo před krizí 2008, za rok 2015 přesáhl 24 miliard korun," říká Lukeš, podle něhož je v Česku problém v nedostatečné podpoře zpracovatelů. "Navíc Rakušané a Němci v Česku vlastní podstatnou část dřevozpracujících kapacit využívajících tuzemskou surovinu. I to svědčí o ne zcela logické hospodářské politice v tomto oboru," tvrdí.

Dřevařství je dobrý byznys

Únik peněz do zahraničí v podobě nezpracovaného dřeva si uvědomuje i ministerstvo zemědělství. Podle náměstka pro lesní hospodářství Patrika Mlynáře zpracovatelskému byznysu pomohou připravované projekty.

Mezi ně patří výstavba provozu za čtyři miliardy korun rakouskou společností Holzindustrie Schweighofer na Tábořsku. Další velká zpracovatelská firma má vzniknout ve Štětí téměř za dvě miliardy a postaví ji rakouská společnost Holzindustrie Maresch s nadnárodní papírenskou skupinou Mondi, která už ve Štětí vlastní papírnu.

Dřevo v Česku zpracovávají stovky firem. Mezi největší patří hlavně zahraniční podniky jako Mayer – Melnhof Holz Paskov či Stora Enso Timber. Dále jsou to domácí Pila Lukavec, Pila

Javořice nebo Less & Timber z investiční skupiny Jet Investment Igora Faita. Společnost byla součástí bývalého lídra českého dřeva Less Jana Mičánka. Tento holding ale v roce 2012 zkrachoval a o dva roky později Fait pilu získal za necelých 600 milionů korun. Od té doby začal Less & Timber opět velmi rychle růst. Loni utržil 950 milionů korun a vydělal 1,8 milionu. Letos by měla firma podle očekávání vedení utržit ještě víc.

Minulý rok se v Česku vytěžilo přes 16 milionů kubiků dřeva, to je nejvíc za posledních pět let. Podíl na tom měla však i kůrovcová kalamita. Podle odhadů odborníků bude těžba pokračovat příštích 20 let podobným tempem.

Kůrovec napadl Lesy ČR. Dřeva je přebytek, ceny padají

zdroj: archiv.ihned.cz

Státní podnik Lesy ČR letos těží jinak než v předchozích letech. Až 70 procent celkové těžby tvoří kalamitní dřevo – převážně napadené kůrovcem. Toto dřevo má na trhu nižší cenu a v Evropě je ho nyní přebytek.

Státnímu podniku za prvních sedm měsíců klesl hrubý zisk na tři miliardy korun. To je o 1,3 miliardy méně než za stejné období minulý rok. Podle generálního ředitele Daniela Szóráda ale firma plní finanční plán – hrubý zisk na konci roku dosáhne 3,77 miliardy korun.

Kůrovcová kalamita

"Máme naprosto dramatický nárůst těžby kalamitního dřeva. Taková těžba je nutná. Můžeme vyrovnávat hospodářský výsledek těžbami kvalitnější suroviny, ale jde nám o udržitelnost a vyrovnání kvality našich lesů," vysvětluje nižší výdělky Szórád. Podnik v roce 2015 odvedl do státního rozpočtu 8,3 miliardy korun. Letos počítá s odvodem 5,6 miliardy. Státu firma posílá i peníze z rezerv z předešlých let.

1,2 milionu

kubických metrů dřeva napadeného kůrovcem zatím vytěžil státní podnik Lesy ČR. To je čtyřikrát více než loni. Chřadnutí lesů se podepisuje i na cenách surového dříví. To je nyní nejlevnější za posledních několik let.

Lesy ČR letos vytěžily zatím 1,2 milionu kubiků dřeva napadeného kůrovcem. Loni to bylo o čtvrtinu méně. "Letošní počasí je pro nás poměrně příznivé, ale i tak nám chybí alespoň dvě zimy s delší sněhovou pokrývkou," uvádí Szórád. Chřadnutí lesů se podepisuje i na cenách – například cena za kubický metr smrkového dřeva meziročně klesla o 200 korun na průměrně 1400 Kč.

Podle Szóráda jsou nyní ceny na svém dně. "Podle našeho očekávání už dále klesat nebudou, bude to záležet na trhu, protože nyní je větší nabídka než poptávka," objasňuje šéf Lesů ČR, podle kterého firma není schopná všechno dřevo uplatnit v Česku, a proto ho vyváží.

Dřevařská "velmoc"

Každý rok se v Česku vytěží mezi 15 a 17 miliony kubických metrů dřeva. Přibližně třetina míří do zahraničí v nezpracovaném stavu a téměř vše končí na trzích Evropské unie. To z Česka dělá největšího vývozce surového dřeva v EU. Hlad po českém dřevu je zejména v Rakousku a Německu. "Zájem se zdá být neukojitelný a slabá koruna nabádá obchodníky i vlastníky k exportu stále většího objemu dřeva," uvedl ředitel Lesního družstva obcí Přibyslav Jiří Svoboda.

Současný stav, kdy z Česka utíkají miliardy v podobě nezpracovaného dřeva, se nelíbí ani řediteli Lesů ČR Szórádovi: "Přemýšlíme nad programy, které by udržely dřevo v Česku. Rádi bychom zvýšili zpracování i spotřebu dřeva."

Obliba suroviny je ale v tuzemsku malá – například v USA a Japonsku je spotřeba dřeva na hlavu o 150 procent vyšší než v Česku. A v okolních zemích se dřevo v přepočtu na hlavu pětinasobně více používá ve stavebnictví. Ministerstvo zemědělství nyní podle náměstka pro lesní hospodářství Patrika Mlynáře dokončuje program na podporu nových investic. Ten by měl zajistit, aby se v budoucnu více dřeva zpracovávalo v Česku. Představí ho v příštích týdnech. "Současné zpracovatelské kapacity nebudou nadšené a je dost pravděpodobné, že je budou kritizovat, protože bude přitahovat nové investice," říká Szórád.

Lesům ČR patří zhruba polovina českých lesů. Dřevo v Česku zpracovávají stovky firem. Mezi největší patří hlavně zahraniční podniky jako Mayr-Melnhof Holz Paskov či Stora Enso Timber. Dále jsou to domácí Pila Lukavec, Pila Javořice nebo společnost Less & Timber z investiční skupiny Jet Investment Igora Faita.

Připomínky Hnutí Život:

V Pošumaví byla řada dřevozpracujících podniků zavřena. Na Šumavě došlo k odumření dospělých lesů na 25 tisících ha, suché stromy jsou ponechány ke „hnojení“. MŽP chce pokračovat ve „výrobě“ divočiny na Šumavě a v dalších NP.